

اورنبورغ
وباشقه شهرلرگه
بلا تفریق
سنه لك بهاسی ۶ صوم تین
یارم سنه لگی ۲
اوچ آیلگی ۱ ۲۰
بر آیلگی ۰ ۵۰
چیت مملکتلرگه
سنه لك بهاسی ۶ صوم
یارم سنه لگی ۳ صوم
اورنبورغ ژورنال
«دین و معیشت»
زیلیفون نومر ۲۸۶
بره ملاب ۱۲ تین.

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبیعم وصنرات ومساجد يذكر فیها اسم الله
كثیرا ولینصرن الله من یمصره ان الله لقوی عزیز

زمان تاسمیسسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه

دیگر و معیشت

۹ نچی سنه دوامی

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

یبارلگان یازولری
اوز نوزورگه ادار،
اختیارلیدر. باصلهغان
یازولر کیرو قایتارلماز.
مارقه سن خطلر قبول
ایدلمی آدرس آلاماشقروغ
۲۱ تین آنور.
آدریسنی آچی
یازولری اوتله
آدریسن مقاله لر
درج ایدلماز.

بره ملاب ۱۲ تین

اورنبورغ وباشقه یوده اولان شاگردلرگه بلا تفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین.

«مشایعه»

الشیخ محمد مراد المکی جناب لرینگ «مشایعه حزب
الرحمن ومدافعة حزب الشیطان» نام رساله سی ننگ
۳۲۱ نچی جزئلری باصلوب چقدی.
رساله موسی بیگی طرفندن میدانه قویلغان
تاریخ ادیان مسئله سی ورحمت الهیه عمومیتی نظریه
لرینه ردیه اوله املیله تاعلیفی ایدلوب هرکم آنگلارلق
صورتده یازلغان. معلوم مسئله لر برلن اعتقادی چوالغان
واو مسئله ده حقیقت نهدن عبارت ایدکنی آنگلاوده
کوگلی ترده اولان تورکی طانیغان کشیلره بورساله فی
بر نسخه او یلرنده توتو لازمدر.
بهالری هر جزئی ۱۵ شوره پوچته ایله ۱۷ شوره.

آراقی حقنده

هلاکت که رشی. (بنچی آدم)

مندرجاتی:
(خبر حرام بولماس بورون عربلرننگ حالی وصحابه لر پیغمبر
مزننگ ایسرکلره قیلورغه قوشقان معامله سی، خبر اچوچی ننگ عبادت
وتوبه سی، حلال دیب اچوچی گه مترتب بولغان حکم شرعی،
مساهنلر آراسنده خبر صاتو، آراقی ایلان فایدالنو، آراقی صاتوچی غه
حضرت عمر ننگ ایتمکان سوزی، اچکوچیننگ قیامتده غی حالی، حضرت
عثمان ننگ آراقی حقنده سویله گان خطبه سی، اچوچی مسلمان لر ننگ عالی
عابله و خاتونلری، ایسرک ننگ طلاق قچقرووی و آنگا تکلیف ایدلگان
شرعی حکملر، خبر اچوچی گه صحابه لر ننگ فز بیرماولری ایسرک ننگ
کفر سوزلرینه شریعت نظری اچوچم ننگ، تورلی بلا بلن مبتلا اولوری،
مدنی تلی خلق آراسنده اچوچی لره قیلنغان معامله لر و آنلرننگ شاهدلق
قیامه آلامولری وغیرلر...) بهاسی ۷ یوچته ایلن ۹

اینچی مرتبه ا کمال ایتلوت باصلدی

صحیفه
t.me/sehifeleribiz
u.u8686@gmail.com

فورست

مسئله

کیوم وچالما توغرسنده
دو خاونوی صابرانیه دن
اوپا مسلمانلری
دعا مجلسی
تورلی خبرلر.
صوغش خبرلری
اورنبورغ خبرلری

يعنى بر خاتون ۲ رتك بولسه يا كه زوجينك اوغلينده
يا كه زوجينك آنا-سنه بوي صونسه بيا كه بولار نك
بر سنى شهوة بر لىن تو تسه اول خاتونغه نفقه تيمى. سكى
تبه. اكر خاتون زوجينك اوغلى يا كه آناسى طر-
فدىن كوچلىنگان بولسه آنك نفقهسى اير اوستونه لازم
بوله آنك اوستوندىن توشمى ديمكىدر.

بو خاتون، زوجينك اوغلى طرفىدىن كوچلىنگان
بولسه ده بوي صونوب بولسه ده بواش اشلىنگان بولسه
خاتون زوجىدىن اير لغان بوله در. بو اير يلو كوچلىنگان
صورتده خاتون طرفىدىن بولمغانغه كوره. آنك عدة نفقه
سى اير اوستوندىن توشمى بوي صونغان صور تده
بو اير يلو خاتون طرفىدىن بولغان سبب ايله بولمغانغه
كوره خاتونك عدة نفقهسى اير اوستوندىن توشه در.
اكر امام بولارغه اعان قىلدوغان بولسه ايدى اول
وقتده ده خاتونك عدة نفقهسى وسكىنى سى اير اوستونك
بولور ايدى

(والاصل ان الفرقة متى كانت من جهة الزوج فلها
النفقة وان كانت من جهة المرأة ان كانت بحق فلها
النفقة وان كانت بمعصية لا نفقة لها وان كانت بمعنى
من جهة غيرها فلها النفقة فللملاعنة النفقة والسكنى)
هنديہ ج ١ صحيفه ٥٥٧ يعنى فرقة خاتون طرفىدىن
بولسه عدة نفقهسى زوج اوستونه لازم اكر ده فرقة
خاتون طرفىدىن بواوبده خاتون حلقى بولسه اول
وقتده عدة نفقهسى اير اوستونه لازم. اكر فرقة خاتون

امام عبدالله صالحى طرفىدىن سواللر
١نچى سوال بر اوبر امام حضورينه كيلوب خاتونم
اوغام ايله زنا قىلدى ديب افرار قىلسه شول وقتده
خاتون اعان طلب قىلسه امام: روسيه چيرى دار لحر ب
در. دار العربده اعان جارى تو گل ديب اعان قىلدر
ماسه اير اوستونه اول خاتونك نفقهسى لازم بولمى؟

٢نچى سوال شك كوندى: روزه توتو توشليمى؟
اكر توشلى بولمسه شول شك كونى نك رمضاندىن
بولوى ثابت بولسه اول كونك قضاسى لازمى؟

٣نچى سوال بر مسلمان كيمسه بر دىن قرداشى
مسلماننى دشمان كورسه يا كه دشمان كور ماسه ده آندىن
نفرت ايتسه، شول كشيگه اوچر اغانده نفرت قىلغان
كشيك سلام بير ماوى يا كه نفر تلمش كشيك بىر گان
سلامينى آلمى قالوى درستى؟

اداره

١نچى سوالك جوابى: خاتون زوجينك اوغلى
طرفىدىن كوچلىنگان بولسه اول خاتونك نفقه وسكىنى
سى زوجى ذمه سنده بوله. اكر ده خاتون زوجينك
اوغلينده اوز اختيارى ايله بوي صونغان بولسه اول
خاتونك نفقهسى اير اوستونه واجب تو گل. سكىنى سى
واجبدر. (وان ارتدت او طاعت ابن زوجها او ايله
اولمسته بشهوة فلا نفقة لها استحسنانا واهل السكنى وان
كانت مستكرهه فلا تسقط نفقتها كذا فى البدائع) هنديہ
ج ١ صحيفه ٥٥٧.

طر فندن بو اوب خانو نذك معصيتى سببلى بولغان بولسه اول
و فنده خاتون نذك نفقهسى اير اوستوندىن توشه، ا گرده
خاتون طرفندن بولمىچە باشقه جهت بران فرقه بولسه
خاتون نذك نفقهسى هميشه اير اوستونده بوله بنا عليه
ملاغنه خاتون نذك نفقه وسكنى سببه اير اوستونه لازم
بوله ديمكدر.

۲ چى سؤال نذك جوابى: شك كونك روزنى باشلاب
توتو توشلى تر گلدرد. (ولا يصام يوم الشك) تنوير
كتاب الصوم بعنى شك كونك روز، باشلاماس ديمكدر.
اما بر او هفته نك يدى كونى نذك بر سن يا كه بر نىچە
سن روزە توتوب عادتلىنگان بولسه شك كونى ده شول
كونلر نذك بر سببە توغرى كىلسه اول كونى روزە
توتسه ياريدرد. (والتنفل فيه احسب ان وافق صوما
يعتاده) تنوير كتاب الصوم يعنى شك كونى اوز نذك تو
توب عادتلىنگان روزەسى كوننه توغرى كىلسه اول
كون نفل روزە توتو مستحب ديمكدر.

ايندى روزە توتوب عادتلىنگان كشى شك كونك
روزە توتماسه فقط صوكندىن اول كونك رمضاندىن
بولوى ثابت بولسه اول كونى قضا قىلولازمدر. (ولو
ا كملوا شعبان ثم صاموا رمضان فكان ثمانية وعشرين
فان كانوا عدوا شعبان عن رؤبـه الالهلال قضا يومـا
والاقضوا يومين) تحفة الملوك كتاب الصوم. يعنى
شعباننى ا كمال قىلوب روزغە كروب بىكرمى سكر
كون توتقاچ شوال آيى كورنسه ا گر آلا ر شعبان نذك
آين كوروب ا كمال قىلغان بولسه لر آلا ر بر كون
قضا ا گر شعبان آين كورمى ا كمال قىلسه لر ايسكى
كون قضا قىلور لر ديمكدر.

۳ چى سؤال نذك جوابى: سلام بىرو سنه سنه در
بىرلىگان سلامنى قايتارو فرضدر. كنب فقهيە و كنب
اخلاق نذك بيانلر ينه كوره عذر شرعى سز مسلمان
كشىگه سلام بىر ماو يا كه پر مسلمان نذك سلامىنى آلمى

قالو درست توگلدرد. هم عذر شرعى سز مسلمان
كشىنى دشمن كورو يا كه آندن نفر تلنو اوزى
درست توگلدرد. كنب فقهيە نذك بيانلر ينه كوره نماز
اوقو، قرآن اوقو، ذكر ايتو، حديث اوقو، خطبە
اوقو، خطبە طكلاو، فقه درسى اوقو، حكم قىلو،
درس مذا كره قىلو اذان وقامت اوقو، شطرنج اوبناو،
چرلاو، غارمون اسك بىكه وسائر هر تورلى اوبن
لار اوبناو، زنديق بولو، اشلپه كيونلار باغلاو،
اوبون اوگراتوچى بولو، چر اوگراتوچى بولو
بولار يارده عذر شرعى لاردر بولار نذك صاحبلىرىنه
سلام بىرو درست توگلدرد. بولاردن بشقه نفسانى
سبب ايل سـلام بىرمى كىتو يا كه سلام آلمى قالو
درست توگلدرد ردالمختار نذك انچى چر نده مطلب
المواضع التى يكره فيها السلام ده بونك تفصلى
واردرد. عبارسى اوزون بولغانغه نقل ايدلامدى.

II

ذى النور فخر الدين اوغلى طرفندن سؤاللار:
۱ نچى سؤال زىد وفات اولوب خاتونى زينب
عدتى تولماينچە عمر گه نكاحلدى بو نكاح صحىمى
فاسدىمى؟ بوله.

۲ نچى سؤال عده تولماينچە نكاحلانغانى ايچون
بر امام كىلوب تفريق قىلدى بو تفريق طلاق بولمى؟
فسح مى؟

۳ نچى سؤال بعد النفـريق مذكوره زينب نذك
زىددن عدتى بهام اولغاندن صوك عمر وينه دن نكاح
حلانسە بونكاح تجدىر نكاح بولمى؟ ياخود فقط نكاح
بولمى؟

۴ نچى سؤال زينب عمر وگه نكاح صحىمى ايل
نكاحلانغانده عمر ودىن عدت تاقلاو لازمى توگلمى؟

۵ نچى زينب نى عمر ودىن بعد النفريق مذكوره
زينب نذك زىددن عدتى تمام اولغان نذك بعدنده خالد

نكاح لانه حق بولسه عمرودن عده لازمی تو گلمی ؟
 ٦ نچی سوال بر یو لچینیک بر اودن مای آلا کوکای
 هم بوزم بهشی آلا ده اوزندن ارن قاتوب بر نرسه
 پشروب بیره . بیر گانده پشرگان نرسه نی قاداتسه
 صالوب او اچسب بیره هم قاداتق باشندن حق آلا .
 ئلیگی مای کوکای بهش بولو چینیک فائده سنه قالا بو
 جائز می ؟

اداره

١ نچی سوؤالک جوابی : عدتی تو اما اینچه ایکنچی
 ایر گه بارغان خاتوننک نکاحی بولمی . اول نکاح فاسد
 هم باطل بوله چونکه نکاحنک فاسدی ایله باطلی آیر-
 لمی . آلا باری عده مسئله سنه گنه آیر یلالر . (اما
 نکاح منکوحه الغیر ومعدته فالدخول فیه لا یوجب
 العده ان علم انها للغیر لانه لم یقل احد بجوازہ فلم
 ینقد اصلا قال فعلى هذا یفرق بین فاسده وباطله فی
 العده ولهذا یجب الحد مع العلم بالحرمة لانه زنا كما
 فی الفنیة اه والحاصل انه لا فرق بینهما فی غیر العده
 اما فیها فالفرق ثابت) ردالمحتار مطلب فی النکاح الفاسد
 یعنی ایکنچی بر کشی نکاحنده بولغان یاخود بر کشیدن
 آیر یابوب یا که فالوب عده صافلی تورغان خاتوننی
 نکاحلانغانده اول خاتون برلن نکاحلانغان کشینک
 اولاق فالوی اگردن نکاحلانغان کشی اول خاتوننک
 کش خاتونی یاخود عده ایچنده ایکنی بلنگان بولسه
 عدتی موجب تو گلدر . یعنی اول خاتونغه عده لازم
 تو گلدر . چونکه اول نکاحنی عامه ومجتهدین دن هیچ
 بر کشی جائز کورمدی . شولای بولغاچ اول نکاح
 اصلا منعقد بولمی .
 بو سوزگه بناء نکاح فاسد برلن نکاح باطل عده
 مسئله سنه آیر یلالر . شونک ایچونده حرامغنی بیله
 نوروب کشی خاتوننی یا که معدته سنی نکاحلانغان
 کشیگه حد لازم بوله در . چونکه اول زنا بوله در .

حاصل کلام نکاح فاسد برلن نکاح باطل آراسنده
 عده دن باشقه اورنده فرق بوق دیه کدر .

ایندی بو عباره گه قاراغانده کشی خاتوننی یا که
 بر کشیدن عده صافلی تورغان خاتوننی نکاحلانوبو-
 قاریده ایتکانچه هم فاسد بوله همده باطل بوله .

٢ نچی سوؤالک جوابی کشی خاتوننی یاخود کشی
 معدته سنی نکاحلانغان کشی برلن خاتون آراسن
 امامنک آیر لوی تفریقی فسخ بوله (وبیثبت لیکل
 واحد منهما فسخه) تنویر الابصار مطلب فی النکاح
 الفاسد یعنی نکاح فاسدده ایر برلن خاتوننک هر
 ایکیسینه اول نکاحنی فسخ قیلو حق بیربله دیه کدر .
 بو عباره گه قاراغانده ایر برلن خاتون اوزلری آیر-
 یلوشسه لرده . آلا آراسن بر امام آیر سه ده آلازک
 بو آیر یلولری یا که امامنک آیر بوی فسخ بوله در .

٣ نچی سوؤالک جوابی : اول نکاح تجدید نکاح
 بولمی چونکه اولده عقد بولغانی بوق . عقد بولما-
 غاچ نکاح ده بولمی . نکاح بولما غاچ اولگی نکاحنی
 تجدیدده بولمی . بر نچی سوؤالک جوابنده غی عباره ده
 (لانه زنا) جهله سی اوشبو جوابه زغه سند بوله در .

٤ نچی ٥ نچی سوؤالک جوابی : اول خاتون
 ینه دن عمر و گه بارسه ده آثا بارمی خالدکه بارسه ده
 عمرودن عده صافلاو لازم تو گلدر . انچی سوؤالنک
 جوابنده غی عبارنک باشدی . (واما نکاح منکوحه الغیر
 ومعدته فالدخول فیه لا یوجب العده) جهله لری بو
 جوابه زغه سند بوله لر .

٦ نچی سوؤالک جوابی : بو مسئله ده اوچی نک نی
 آارب نی بیر ئانی معلوم صانو چینیک نی بیروب نی
 آغانی معلوم بولما غانغه کوره بو درست تو گلدر .
 هم بواجاره مسئله سیدر . اجاره ده مسهی مجهول بولسه
 یا که رأسا تسمیه بولماسه اجاره فاسده بوله در .
 (فسد بالشرط الفسد للمبیع والشبوع الاصلی الامن

شريكه و جهالة المسمى وعدم التسمية) غرر متن درر .
 باب الاجارة الفاسدة يعنى اجاره بىعنى بوزہ تورغان
 شرط برلن هم شيعوع اصلى برلن هم مسمى نك جهالتى
 برلن تسميه يوقاغى برلن فاسد بوله ديمكدر .

كيوم و چالما توغرىسنده

۲۷ نچى رفلو مجلده محترم ذ . عينانى افنديك
 رضاء الدين قاضى نك كيوم و چالما حقندغى سوزلر -
 بنى كو چروب اينتوب قارئين لرى تتبيه ايتدكلرينه
 بك چوق رحمتلر اوقوب بك زياده مهنون و متشكر
 بولدم همدە برەر سلامت كمسه جواب يازماز ميكن
 ديب بايتاق وقت كتوب تورغان ايدم هيچده مجلده
 ياروچى كورنمادى شول سببلى يازو يازولر چيتن
 بولسه ده اختيار سز جواب يازمق بولدم رضاء الدين
 قاضى كيوم حقنده ايتە در كيوملر حقنده مسلمان كيومى
 مسلمانچه كيوم بولا طورغان بولسه انك تارىخى رسول
 الله حضرتلرى و خليفه لرى هم صحابه لردن باشلانوى
 وشول فورمه نك اتادن نرغه ميراث قالوب تروى
 هيچ اوزگارمى زماندن زمانغه طوطاشوب كيلووى
 لازمدر . اگرده شول روشچه كيوم فورمه لرى ميدانك
 بولسه آكا مسلمان كيومى مسلمانچه كيوم ديودرست
 بولور ليكن اورتالقدە شوشى روشده كيوملر بار
 مو؟ اسلام دينى مسلمانلر اوچون مخصوص فورمه لردە
 كيوملر كيوبرله تكليف اينمادى الخ بو كوندە مسلمانلر
 چالما وجبه اورنبنه مغرب خلقارى قبيلىدن سيرتوك
 رشيكيت و پالتو بوروك فس كيه باشلاديلر بعض بز نك
 باشلارنده اشلپه و فوراشقه كورنە در . بو توغرىوده
 مسلمانلر نك نزاغلاشولارينه كوب اورون قالماقغه
 تيوشلى من تشبه بقوم فهو منهم حديث شريفى ثابت
 بولغان تقديرده كيوم مسئلسنده دليل بولا آلوى

شبهه ليدر منهم سوزندن ده حراملىق يا كه مكر و هلق
 ياكه اسلامدن چيقو و ديندن آيرلو معناسى آكلانما -
 سه كرك شارحلر موثا ايندگوار گه اوخشاوچيلر
 حرمت كورورلر و فاسقارغه اوخشاوچيلر حرمت
 كورمازلر ديب بزم بعثتوگه دخلى بولماغان بتوزلاى
 باشقه بر معنى بيرەر ديدر انتهى بوكه ايسه بررم
 جواميزودر . مسلمان كيومى مسلمانچه كيوم بولماقغه
 رسول الله عليه الصاوة والسلام بحضرتلردن توارث
 طريقتچه كيلووى اصلا لازم دگلدن بلكه حس ايل
 ثبوتى كافيدر چونكه بز نك بويرده ايرلر كيه تورغان
 چالما كلاپوش ايله چاپان جيلان چيكمان همدە نصف
 ساققه قدرلى اوزون كولمك چيتك قاطا كنى كيوملر نك
 مسلمان كيومى ايكانلگى حس و بصر ايله ثابت اولوب
 بداهه درجه سينه ايرشكان امرار جملە سندن در اوشا -
 نداق خاتونلر نك يوزلسرون اورتوب بوركانگان
 چاپان جيلان كنى كيوملرى همدە نماز اوقوغانده
 قوللرون اورتورلك كيك و اوزون جيگلى كولمكلرى
 چيتك قاطا و باشماقلى كذلك مسلمان كيومى مسلمانچه
 كيوم بولوونده شبهه يوقدر . يعنى بو كيوملر مخالفين
 لر كيهى تورغان مسلمانغه خاص كيوملر بولوونده
 اصلا شبهه يوقدر ايمدى مسلمانچه مسلمانغه خاص
 كيوم ثابت بولسه بس مسلمانلرغه سيرتوك رشيكيت
 فوراشقه لر كيو درست بولماى اوشبو مسلمانچه
 كيوملرنى كيو واجب بولدر . چونكه من تشبه بقوم
 فهو منهم حديث شريفينه اگرده برمن اوزن اوخشا -
 تسه كيوم وغيرى نرسه ده كفارغه يا فجارغه اول من
 گناهدە شريكدر اول كفارغه و فجارغه اگرده اول من
 اوخشاتسه كيوم وغيرى نرسه ده اهل التصوفقه صلحاءغه
 بس اول من شريكدر خيرده اول اهل التصوفقه
 و صلحاءغه ديز معنا بير مشلدر . نتم مرقاة ايساسى
 بو حديث شريفكه بويله معنى بير مشلر هك درسينده

شوش سي در چونكه فهو منهم ديرگاندگي من لفظي
 تبويض ايچون بولوب بونك معناسي اول من بونلر
 جهله سندن ديمكدر البته فاسقلرغه اوخشاوچيلرني
 فاسقلر جهله سندن ديب ايتوگه فاسقلر كبي اول من نك
 گناهي بولوي در كار در درست بعض شرح شولاي
 فاسقلرغه اوخشاوچيلر حرمة كورم لر ديب نقي كه
 قايتاروب عام معني بير مشلر در چونكه حرمة كورماز لر
 ديگان معنا عامدر اثم كه مقارن بولغاندهده بوله اثم كه
 مقارن بوله اغاندهده بوله وليكن اوشبو بعض شرح نك
 مرادي قايدوسي آني بلكه كرك البته مرقاة اراسي
 ديدكي كبي اثم كه مقارن بولغانني بولمقعه كركدر
 چونكه اگرده اثم كه مقارن بولماغان ماده مر ادبولسه
 بو تقديرده فهو منهم لفظيه معني بولوغه يار امايدر
 چونكه فهو منهم نك ظاهر معناسي اول من آنلر جهله
 سندن ديمكدر نك بوقاريدنه ذكر ايتدوك اكرده
 اثم كه مقارنه مر ادبولماي مجرد حرمة كورماز سز نك
 نقي محض معناسي مر ادبولسه بو تقديرده بومن ني
 فجار فساق جهله سندن ديب ايتو معناسي سوز بولوب
 قالدر بس مونداق بولسه جميع شرح فهو منهم لفظنه
 فاسقلرغه اوخشاوچيلر شول فاسقلرغه گناهلو بولوده
 شريك بوللر ديب معنا بير گان بوللر در رضا الدين
 قاضي نك بو توغروده مسلمانلر نك نزاعلا شولرينده
 كوب اورون قالماسقه تيوشاي ديگان سوزي همدنه
 من تشبه بقوم فهو منهم حديث شريفى كيوم حقدنه
 دليل بوللر آلوي شبهه ليدر ديب ايتوي بوش وتيوشسز
 سوز بولوب قالدر دخبده بو سوزلر مرنني تا كيد
 قيلماندهدر علي القاري حضرتلر نك شمائل ترمذي
 شرحنده ذكر قيلغان حديث شريفى هكندا احدث عبد الله
 بن عمر رضی الله عنه وقال راى على النبي صلى الله
 عليه وسلم ثوبين معصفرين فقال ان هذه من ثياب
 الكفار فلا تلبسوها اخرجه مسام وفي لفظه فقلت

اغسلوها قال بل اخر قوما انتهى يعنى ابن عمر رضی الله
 عنه ايتدي دي بيغمبر من عليه الصلوة والسلام مينم
 اوستومده ايكي قزول بوياروغه وياغان كيومني كورديك
 ايتدي بو كيوم لر كفار كيومي بو كيوملرني كيماديدى
 مونوك صكندنه مين يوصام يار اماصهي ديب ايتدم دي
 اول وقت اول ايتدي دي ياندور سين اول كيوملرني
 ديدى ديمكدر بس اوشبو حديث صحيحدن بك آچق
 ياندى كيومده كفارغه تشبه مسلمان اولغان كيمسه كه
 كفار كيومني كيوم درست تو گل ايكن ديب موندن
 شميرى هم حديث شريفلرده بيغمبر من عه نك كفارغه
 تشبه دن منع قيلغانلقى بك چوقدر حتى تصنعى بولغان
 شى علرده گنه دگل بلكه خلقى بولغان شى علرده دهه
 قيلغانلقى على القاري حضرتلر ذكر قيلمشدر هكندا
 بحديث ابى هريره رفعه ان اليهود والنصارى لا يصبغان
 فخالقوهم اخرجه الشيخان يعنى بيغمبر من صلى الله عليه
 وسلم ايتكان يهود ونصارى صقاللرون بويامايلر بس
 مخالفة قيلو كز اول يهود ونصارى لرغه صقاللرو كزى
 بوياغز ديمكدر ايسته بيغمبر من عه كرك صنفى بو
 لسون وكرك خلقى اولسون كوب شيلرده كفارغه
 تشبه دن منع ايتدوب مخالفة بران امر ايتمشدر حتى
 كيوم حقدنه صراحة امر بيور مشدر نك بوقاريدنه
 ذكر قيلدق شونداق بولسه كفار كيومني كيوم نيچك
 درست بولسون اصلا و قطعاً بول بوقدر ايسته كيوم
 حقدنه بر تورلى جوابه زني يازوب بولدوق ايسكنچى
 تورلى جوابه ز بار ايدى آنوسنى يازو يازوب
 آكلاتوى بك چتون بولغانلقىدن حاضر كه فالدر لى
 بلكه بر وقتى برلن يازور همد چاله حقدنه جوا
 بهزنى كيلسى مجله لرنك برسند يازمق بولدم ريم
 معينم بولغاي ايدى آمين يا معين

امام محمد صادق العثماني

دو خانوی صابرا نیهدن

محکمہ شرعیہ اور نبورغیہ گه تابع آخوند خطیب و امام لرغه

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير
خلقه محمد وآله وصحبه اجمعين. رب اشرح لي
صدرى ويسر لي امرى واحلل عدى من لسانى يفقهوا
قولى.

اما بعد: بز لر اوشبو ۱۹۱۵ انچى يل ۲۷ انچى ايبولان
قادر الله تعالى نك حكمتى، پادشاه من ايمپراطور اعظم حضر-
تلى نك تصديقى ايله محكمه شرعيه اورنبورغيه گه مقضى
تعيين ايتلوب، ۱۹ انچى آوغوستده لوازمنه شرووع
ايتدك وشو. مناسبت ايله آخوند خطيب و امام لرغه
اوشبو وعظ ونصيحت منى ايشتدرر گه تيوش كوردك.
حضرات و امام افنديار! سزار، محله گه امام
ايتوب صايلانوگن و تصديق قىلنوگن ايله، شرعا و نظاما
شول محله نك دين باشلغى حساب ايتله سز و الله تعالى
حضر تلى نك «كنتم خير امة اخرجت للناس تا مرون
بالمعروف وتنهون عن المنكر» آية كريمه سندن مفهوم
بولغانغه بنا سز خير امت حساب ايتلوب، امر بالمعروف
نهى عن المنكر قىلورغه بيورلغان كشيلا سز هم پيغمبر
من محمد صلى الله عليه وسلم نك «كلكم راع و كلكم
مسئول عن رعيتيه» يعنى سز بارچه گز اوز اداره
وتر بيه گز ده بولغان آدمى نك صاقييلرى سز و آنلر نك
ياخشى و يامان بولورندن، اوز گز نك آنلرغه امر
بالمعروف نهى عن المنكر قىلوب قىلماو گز دن بارچه گز
مسئول بولماچقسز. بنا عليه سز ايك آلوك اوز گز
اورن و شاه نك گز گه موافق، درست اعتقادلى، كوركام

خلقى، طوغرى علملى، هر بر ياخشى بلقده محل خالقينه
اور نك و كوچر گچ بولوب محل خلقنر نك گده درست
اعتقادلى، دين تو توچى، كوركام خللقى، علم علملى.
الله تعالى گه چن بنده متدين مسلمان بولورينه تعليم
وعظ و نصيحتلر گز ايله طرشو برنچى بور چكزدر؛
شونك اوچون اوشبو توبه نسنده ذكر اولنغان وعظغه
اهميت بيروب آنلر نك محل خلقنرغه بخشى آكلاتورغه
طرشكز:

۱ - بز مسلمانلر نك ايك قدرلى و ايك مقدس
اورنلر من مسجدلر من، مکتب و مدرسهلر من بولغانغه
آنلر نك مقدس اورنلر من ايكانلىكلرى بنى خاطر ده تو-
توب پاك، حفظ الصحت كه موافق ايتوب تربيه تعبير
ايتهر گه، دين گه اخلاصلى بولوب بولماو من شول
مقدس اورنلر منى بخشى تربيه ايتومزدن و عبادت
ايله زينتل و مزدن بلنگانگه كوره، آنلر نك عبادتدن
معروم ايتوب، تاشلاندى بذارغه اوخشاتوب توزان
توفرانق اوياسى ايتوب آصرا ما گز.

۲ - زياره و قبرلر من، آتا بابالر من نك ياتقان
اورنلرى و بز لر نك بار اچق بيورلر من ايكانينى خاطر
دن چغار مايوب، تميز بولورينه صوك درجه اهميت
بير گز.

۳ - محله خلقلر گز نك دين و ديانتنلى، كوركام
خلقى بولورلى سز حضرتلر نك اجتهاد و غيرتگنر گه
باغلى بولغانغه، سزار مسجد حضورنده بولغان مکتب
و مدرسهلر گز نك چن علم بورطى ايتهر گه اير و قز

بالا لار نك اعتقاد لرینی توزه توب نفس لرینی خیانت، جبر، و نفاق، بالقاولق کبی اخلاق ذمیه لردن پا کلا ر گه، حیا، نظافت، محبت، یاردم، اجتهاد کبی اخلاق حمیده ایله صفتلر غه هم کو کلا لرینی فائزلی علملر ایله نور- لاند رغه اجتهاد اینتکز.

۴- بش وقت نمازنی مسجدلر ده ممکن قدر جماعت ایله ادا قیلوب، شریعت نك امر ونهی لرینی آچق و آکلارلق تل ایله سویلب، پیغمبر من محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم نك «بنی الاسلام علی خمس شهادة ان لا اله الا الله وان محمدا عبده ورسوله و اقام الصلوة و ایتنا الزکاة و الحج و الصوم رمضان» حدیث شریفی مفهومی منجه الله تعالی ورسولینه ایمان سوکنده بش وقت نمازنی ادا قیلو، زکات بیرو، حج قیلو هم رمضان آینه روزه توتو هر قایوسی شریعت اسلامییه نك نیکزلری ایکنیتی آکلاتوب، بونارنی قویو ابك زور گنادر دن ایکنلیگینی آچق آکلانتکز. هم «اطلبو العلم مق المهد الی المجد» یعنی بیشکندن باشلاب لحدکه کر گانچه علم ایسته گز دیگان حدیثنی خاطرده توتوب مسجدر کزنی چن عبادت اورنی اینتکان کبی اهالی اوچون هر وقت علم آلا وعظ ایشته تورغان یورت اینتکز و «خبر الامور او سطها» حدیث شریفی موجبچه هر اشد هر اورنده افراط و تفریط دن صافلانوب، اعتدال اوزره بولو- رغه نصیحت اینتکز.

۵- یوقارود، اینتلیگان صفتلرینی مسجدلر ده سو- یلب جماعتنك قلبلرینه اور نلاشدر کز، تا که آنار «النظافة من الایمان»، پا کلك تمیز لك ایمانلی بولونك علامتندن، یعنی ایمانلی آدم هر وقت هر اورنده، هر اشد پا ک و تمیز بو اورغه کیردک، دیگان حدیثنی آکلاب آق و پاک یورسونلر، هم «الله فی عون العبد ما کان العبد فی عون اخیه» یعنی الله تعالی مسلمان

قرده شینه یاردم اینتکان کشی، گه یاردم اینته دیگان حدیثنی خاطر گه آلوب، بنده اوزی کشی گه یاردملی بولسه، الله تعالی آکلا یاردم ایته ایکنیتی آکلانوب، هر وقت هر اورنده بر بر سینه تل، کوچ، مال ایمل یاردم اینتخور گه ترغیب اینتکز.

۶- بالقاولق شریعتلر ده بیک مفهوم صفتلر دن بولغانغه آناردن تمام صافلانوب طرش و اشچان بولورغه کیره کلا گینی هم پیغمبر من محمد صلی الله علیه وسلم نك اعمال لایناک کاناک تعیش ابداء و اعمال لا خرتک کاناک تموت غدا» یعنی ایرته گه اوله چک آدم کبی عبادت قیل و منگو تور اچق آدم کبی دنیا کوت، دیگان سوزن بیک نق آکلانتکز.

اهل عیالمینی محتاجلققه توشر مهر، تورلی خیر انکه فقیر و مسکینلر گه اعانه نیتی ایله کسب ایتو ثوابی اشلردن ایکنیتی آکلانوب، حلال کسب ایتهر گه ترغیب اینتکز. پیغمبر من محمد صلی الله علیه وسلم نك «ان الله یحب المؤمن الیحترف. الخرفه امان من الفقر»، یعنی هنرلی مؤمن نی الله تعالی سوهر، هنرلی آدم محتاجلق کورماس دیگان حدیثنی آکلانوب، هنر اوگره نور گه ترغیب اینتکز.

۷- قرآن کریم ده «اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی منکم» یعنی الله تعالی ورسولینه هم اولی الامر لرتکز گه اطاعت اینتکز دیگان آیت کریمه دن مفهوم بولغانغه بناء، بالا ر آنا انالربنك، شا کردار استاذ- لربنك، قوم قبیله اماملربنك موافق شریع بولغان امر لربنه اطاعت ایتهر گه الله تعالی طرفندن بیوراند- قارینی یاخشی آکلانتکز.

۸- یوقاروده سویلادیکمز وعظ و نصیحت لرینی خلقغه آکلانو اماملر وظیفه سی بولغانغه هم عالم اجتهادلی اماملربنك محل لرنده تا ائیری بیک زور بولغانغه، امام صایلاوده شخصیت که بیراهی، الله

پادشاهمن حضرت تارينه صداقت و طنمز روسيه گه محبت و آني حمايه حقنده اجتهاد قیلورغه و عظ نصيحت لار ئز ايله اهلينى تعريض قیلو سزنىك بورچكز ايسكانن خاطر دن چغار ما ئز.

بزنك بو وعظ و نصيحت منى محل خلق لار كز غه او قوب آكلانكز و اوز كز شونك بويىچه عمل قیلورغه اجتهاد اينكز.

۱۲ - محكمه شرعيه قارماقلىقنده بولغان اش لارنى نظام و قانون مساعده قیلغان قدر، جسدى حور تده انشاء الله اصلاح قیلورغه اهميت بير له چك و بونك حقنده امام لار غه وقتى ايله سير كولر تار انل چق،
ومن الله التوفيق.

محكمه شرعيه اورنبورغيده مفتى اهل الاسلام محمد صفا ابن آخوند عطاء الله بايزيدى.

۱۳۳۳ سنه هجرية، ۵ ذوالقعدة - ۱۹۱۵ سنه ميلاديه، ۱ سئتا بر اوفا.

اداره

بو وعظ و نصيحت نامه مندر جاتينك هر بر جهلهسى سماحتلو مفتى الاسلام حضرت تارينه نندابن بولغه خدمه ايتنه چكنى بك آچق صورتده كورستوب تورهدر الله تعالى حضرتنى فضل و كرمى ايله مومى اليه حضرتلر - ينه اوزى كورستكان اوشبو بولده كمال ثبات و متانت و استقامت ايله الله تعالى گه عبادت و پادشاه توغرى خدمت ايتوينى نصيب و ميسر ايلسون. بارلق دين و ايمانى دنياسى بولغان بر طاقم اش رارنك فتنه و فسادلار دن امين قیلسون - آمين.

بو وعظ و نصيحت نامه اهل السنة و الجماعة كه ني قدر موجب سرور و ابتهاج بولسه كروه مكره حسد و فسد لار، شواقدر موجب كدر و اغبرار در. ليكن ني ضرر بار؟ بار سونلر نيك تار ينى چايناب بور سونلر.

رضالى او چون چن امام، ياخشىلقده اور نهك بولور - راق كشي لارنى صايلاو تيوش ايكانلگينى نى آكلانكز.

۹ - مسجد لار و مسجد حضرتنده مکتب و مدرسه ايك مقدس اور نلر من و آنلرده خدمت ايتو چيلر ايك كيردكلى كشي لار من، ورثة الانبياء بولغان عامالر من ايكانلگينى آكلاطوب، جماعتنك آنلرنى احترام قیلولرى، نقل صدقه لارى، ركات و عشر و فطره لرى ايله آنلر نك معاشلارنى تامميسن ايتوب آنلرنى اوز خدمتلر نده مقيد بولورغه، كون كورشلر نده محتاجلقه توشورمه سكه اجتهاد ايتو، محل خلق لارينك ذمه لار نده بورچ ايكانلگينى نقلاب آكلانكز.

۱۰ - مالاكتن تاريخده مثلى كور له گان زور بر امتحان دورى كچه رگان بوز مانده قهرمان عسك رار من نك صوغش صفنده جان و قانلار ينى آياماينچه و طنمزنى حمايه ايتديكلار ينى خاطر گه آلوب، آنلر نك آق صاقال آنالرينه، ضعيفه آنالرينه، كوز ياش ايل طورغان خاتونلار ينه، مسكين و يتيم قالغان بالالار ينه ممكن قدر شفقت نظرى ايله فاراب قوللر ندىن كيلگان قدر ياردم ايتهر گه، نفقه لارى بولماغانلار ينه نفقه لار يتكر ر گه و عظ و نصيحت ايله تعريض ايتكز. بو صوغش ده و طنمزنى حمايه بولنده جانلار ينى قريمان قیلغان قهرمانلر من نك استراحت و وحارى او چون دعا قیلكز.

۱۱ - مرحمتلو پادشاهمن ايمپراطور اعظم ني قولاي اليكساندرو ويچ حضرتلرينك وهم زوجة معظمه لرى غاصودارينه ايمپراطريتسه اليكساندرا فيودروونه حضرتلرينك هم والده محترمهلرى مارييه فيودروونه حضرتلرينك هم الوغ شاهزاده ولي عهدلرى آليكسى ني قولاي ويچ حضرتلرينك بارچه خاندان عاليارينك سلامتلكارينى تلب دعالم قیلكز هم مالاكتن روسيه نك بو امتحان دورينى شان و شرفينه موافق كچه روينى و بهادر عسك رار من نك دشمنانغه غلبه سنى تلب مسجد لار ده اخلاص و صورتده دائما دعالم قیلكز.

اوقاف مسلمان لاری

اوقافه خاتون لار قزلار تياتر و شريات كيچه لاری
 باصاب تاتار مالای و مارجه لارين جيوب بر مالای بر
 تاتار مارجه سی ایله توتافلاشوب پارلاب بیوتوب
 چر لاتوب قناعت حاصل ایتدیله اوقاف میرز الاری
 ویای لاری و مللاری و مدرس لاری و غیر اولوغ لاری
 بونگا سکوت ایله راحت راحت کیچدیله. بو اشن
 ابلیس بایکده تمام ایدوب ده کیله تورغان در. ایمدی
 عبادة خانه و مسجدلاری نفس هوا و وسوسه بورطی
 قیلورغه مکر و خدعه قیلورغه توتندی بونگا خاتون
 قزلاری کیترب کرتوگه و مسجدلارگه طوتوررغه
 اوبلادی توریدن توری باش بکت و قزلارنی برگا
 نورکوم تورکوم کیتروب بر بوا مه د، برگا برگا نماز
 قیلدورغه مسلمان لارنی کورندرو آغر اولاجغن
 فکریلاب اوزینه باشقه بر اورن یاصاغان
 بولوب شونگا اوندامک اولدی. بونگا مخالف
 مسلمان لار اولورسه جواب ویرو ممکن اولاجقینه
 توشندی. مونه مسجد حرام ده مسجد مدینه منوره ده
 بویله قیلار بزده عادة اولماغان دنغنه بات طریوله بو
 شریعت ده درمت هم رسول الله زمانده بویله خاتون لار
 کیلنگان لار مسجدلرده برگا اوقوغان لار دیار اولدی.
 زیرا باشنده بویله قیلوب باشلاسه ده اوزینک اوقافه
 پاموشنیک و معین لاری بارلغنه اشانوب هم بارا بارا
 منم تياتر شیک و بچر شیک لارم بویله ایرلار گه قاتوشمای
 ایکنچی بولمه ده نماز اوقوب یاتولارینه رضا بولمازار
 قانشدر لار اول وقتده نفس هوا غالب اولوب نماز
 دیگن لاری ایبلو و بوگلودن گنه عبارة بولوب قالور
 دیب مکرلی قارت بویله مصالحه فیلمدی حجاب حقنده ده
 صوره حقنده ترجهان بابای برلان بیک آزغنه
 کیلاشوب باشلامش ایدی صنگره آلارنی اوز بولنه

تمام صالیدی بعضی دیگن لار مزده نرقی ایلهش دیبارک
 سکوت ایله شولوق گرو و دن بولوب کندی لار شولای
 اولساده طورمش آشغوب اهو ذباله من الشیطان
 الرجیم (ومن اظلم ممن منع مساجد الله ان ینکر فیها
 کسوه و سعی فی خرابها) آیتنی نک ترجمه سی اولسه
 کیرک، خداینک مسجدلارنده خدایغه عبادة ایتودن
 طیوچیلردن آرتق ظالم بولورغه ممکن توگل، قرآن
 کریمدن؛ دیبارک هم مکرلی قارة جیلمکتوی برلان
 ممکن توگل دیگن سوزنیک آرتدروب اوفانک برنچی
 محل سینگ کیلنگان خانم و طوتاش لارنی موافق سنه
 عمل قیلورغه کیلنگارین سویلاب آبز گیلدین نک الهی
 و عطارن ذکر ایبارک قزوب کیتوب بویله دیمش «بو قاریک
 قرآن کریمدن کوچر لیگن آیت شریفه بوینچه خداینک
 مسجدندن خادم لاری طیوچی کم بولسه بولسون اول
 دنیا نیک ایگ ظالمیدر» ایمدی فارانگز مکرلی قارة
 ایبارگان بو ظالمنی اول ممکن توگل لفظن آرتدروب
 شونی قرآن کریمدن کوچر لیگن آیت شریفه دیبارک
 افترا قیلوب (ومن اظلم ممن افتری علی الله) آیت
 شریفه سی تعتنه داخل اولوب یعنی ایگ ظالم خدایک
 آیتنه بالغان معنی ویروچی افترا علی الله قیلوچی
 ودخی قرآن ده (فمن اظلم ممن کذب علی الله) یعنی
 الله اوزرینه کذب اسناد قیلغان کمنه دن ظالم بر
 ظالم یوقدر، بو ظالم ده اوز کیمه سندن قرآن دیوب
 آرتق ظالم بولورغه ممکن توگل دیوب آرتدروب
 افترا علی الله فیلمش ده بویکی آیت شریفه موجبنچه
 ایگ ظالم کشی اولمش مونه کور ممکن توگل دیگن
 سوزنی (فمن اظلم ممن منع مساجد الله) بر آیت (ومن
 اظلم ممن افتری علی الله) ایکنچی آیت (ومن اظلم
 ممن ذکر بآیات ربه) اوچونچی آیت (فمن اظلم
 ممن کذب علی الله) دورتنچی آیت ممکن توگل دیوب
 اولیگی آیت گما تخصیص قیلو هم آرتدروب معنی

طوبینه قارشی وار ماینجه صحابه کرام دن اجماعا قبول
ایدلنوب الی یومنا هذا خاتون قزلر مسجدکا بورو
دن مهنوع اولوب قالدیبار. خاتونلره طور موثر
فوروچی طور مش حضرت عمر رضی الله عنه فی نه قدر
ظالم دیسه دیسون بز اعدل صحابه دن کوروب آنکنا
افتداء ایدمهز پیغمبره من صلی الله علیه وسلمک (افتدوا
بالذین من بعدی ابوبکر و عمر) دیگان صحیح حدیث
شریفنه امثال ایدمهز (وما ینطق عن الهوی ان هو
الا وحی یوحی) دیگان آیه شریفه گا اوشانه مز و پیغمبر
من صلی الله علیه وسلمک (ایما امرأه اصابت بخورا
فلا تشهد معنا العشاء الا خیره) رواه احمد فی مسنده
وابن ماجه والحاکم عن عائشه دیگان حدیث صحیح
مضهونی ایله عمل ایدمهز یعنی فایو خاتون خوش ایس
لانسه یاستو نمازینه بزیم ایله حاضر اولماسن دیگان
بز بو حدیث شریفی فی تصویب ایدمهز قرآن غه
قارشی طیغان ایکان ظالم ایکان دیمایهز نعوذ بالله
حضرت عمر آن حضرت نبینا صلی الله علیه وسلم قرآن
فی کور مادیلر آنکلامادیلر میکان فی؟ خانم لاری طیوچی
کم بولسه بولسون ظالم بولغاچ فلا تشهد معنا العشاء
الاخیره دیوچی ده ظالم اولورغه کبرک. ودخی (علی
النساء ما علی الرجال الا الجمعه والجنائز والجهاد)
جامع الصغیر دیگان حدیث شریفه ده خاتون لره جمل نک
فرض دگل ایدکن آنکفار تب تورهدر بو توغروده
غیر حدیث لرده چوقدر. ایدمی نه دیالم الله تعالی
حضرتی جهله مزه توفیق هدایت و پیرسون طریق
حقدن چقار ماسون پیغمبره من صلی الله علیه وسلم
(کتب علی بنی آدم نصیبه من الزنا مدرک ذلک لا
محاله فالعینان زناهما النظر والاذنان زناهما الاستماع
واللسان زناه الکلام والید زناها البطش والرجل
زناها الحط والقلب بهوی ویتمنی و یصدق ذلک الفرج
ویکذب به) رواه ابن ماجه عن ابی هریره دیه حدیث

و برو نه اولاق؟ مساجد الله دن مسنوع قیلودن افتدرا
علی الله یا که کذب علی الله اظلم بولسه نیک جساژ
تو گل بونکا امتناع غه دلیل وارمی؟ ودخی مسجد دن
طبوچی ایک ظالم کشی کیم اولساده اولسون دیه
دعوا بوتون مجتهد و فقهانی ظالم دیوب اینکان سوزدر
مسجدکا خاتون لار کوروب جماعت نمازینه حضور لاری
امام اعظم قاشنده مکروه اولوب بوتون متون فقهائ
و شروح لار بویل دیوب خصوصاً متأخرین باش وقاره
خاتون لاره کل نماز غه حضور لاری مکروه دیارک فتنه به
وقوع دن احتراز ایتمش لار امامین لایماس دیسالر ده
لایماس دهده بامس قلیل باردر امام اعظم طرفندن
دلیل (لا تمنعوا امام الله مساجد الله و بیوتهن خیرهن
ودخی (مساجدهن فعر بیوتهن) حدیث شریف لاریدر
ایمدی فعر بیتنک اوقومق لاری خیرلی اولغاچ جماعت
نمازینه حضور لارنده خوف فتنه اولورسه نیک خروج
لاری مکروه اولماسون رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم (ما ترکتم بعدی فتنه اضر علی الرجال من
النساء رواه حم ق ت ن ه عن اسامه بن زید دیو
ایر لر گا ایک ضررلی فتنه خاتون لار دیوب تورسون
فتنه دن احتراز اوچون طبو نیچسون درست و لازم
اولماسون؟ زمع ذلک خاتون لار غه اویده اوقولاری
افضل و خیر دبه رک حدیث لار سوزلاب تورسون هم
خاتون لارنک جماعت بولوب اوقودن بانکوز اوقولاری آرتق
بو مسئله توغرو سنده بز گا حدیث شریف لار قاراب
مونده دلیل بازار غه حاجت ده تو گل در بلکه بز
فقها بیانی کافیدر شونک اوچون کوب حدیث لاری
یاز مادم. ایدمی خدانک مسجدندن خاتون لاری طبو-
چی کم بولسه بولسون اول دنیانک ایک ظالمیدر.
دیگان سوزی بر فقهائ و مشایخنی غنه ظالم دیگان سوز
تو گل بلکه موندن مرادی حضرت عمر اولسه کبرک
زیرا اول طیوچی حضرت عمر در حضرت عمر

صحيحه ده بيان قیلوب تورسون اوشبو زمان ده کم لر کوز زناسندن قولاق زناسندن تل زناسندن قول زناسندن آباق زناسندن سالم اولسون پیغمبر من زمانه زمان یراق لاشقان صابن تقوالق گناه دن صا- فلانو آزایه باره بوکتاب لاریانی ایله معلوم اولدیغی کبی اوزمزنک تجر به من ایلانده معلوم در . ایهدی کوز وغیری اعضالر زناسندن سالم اولوق بازار تیاتر فحشیات کیچه سی کبی اورن لر نده ممکن دگل در . باری مسجدلرده اجنبیات دن آبریلوب کوز زناسندن قولاق زناسندن وغیری اعضالر زناسندن سالم اوتروب شوشنداین گناه لر من دن استغفار ایدوب مسجده طنج اوتورساق خاتون قزلر اویلارنده کی مسجده الله اوچون عبادت فیلسه لر بیك خوش اولور ایهدی: بزظالم اولورغه خاتون قزلر نک خیرلی مسجده اولغان فقر بیتنده اولغان مسجدرندن طیباییز ایچ . ودخی (ومن اظلم ممن منع مساجد الله) آبتنک سبب نزولن ومفسر لر ویرگان معنالرین ذکر ایدوب سوزنی اوزون قیلورغه تلامادکم دن بیان قیلمادم امام شافعی رحمه الله کتاب السنن ده ۳۸ صحیفه سنده مساجد جماعه که حضور نساء حقیقه حدیث لر نقل ایدوب راوی لری ایله وصنکره (لا تمنعوا امام الله مساجد الله وایخرجن وهن تفلات قال ابو جعفر یعنی غیر منطیبات) دیه ذکر ایدوب وصنکره رسول اکرم نک خمیصه ایله نماز او فودغن شغلتنی هذه الخمیصه دیه انبجانیبه کیومن آلدغن ذکر ایدوب صنکره قالت عائشه رضی الله عنها! هدی ابو جهم بن حذیفه لر رسول صلی الله علیه وسلم خمیصه شامیه لها عام فشهد فیها الصلاة فلما انصرف قال ردى هذه الخمیصه الى ابی جهم فانی نظرت الى هلمها فی الصلاة فکاد یفتننی دیه ذکر ایتدیکی و بو حدیث لری حضور النساء فی مساجد الجماعه بابنده کلردیکی افتنان اولغان شی لر دن

نماز ده طیلورورغه تیوش ایدکنه دلیل اوچون کلتور- مش در . ایهدی بزیم بو زمان خاتون قزی یوونونی خوش بوی لانیونی قویوب تفل اولوق مسجد که وارمی اصلا وارماز ودخی صحیح بخار یده (ان عائشه قالت لقد کان رسول الله صلی الله علیه وسلم یصالی الفجر فیشهد معه نساء من المؤمنات متلففات فی مر وطهن ثم یرجهن الی بیوتهن ما یعرفهن احد) دیه ذکر ایدوب صحابه خاتون لر مسجدکا یوروسه لرده بویل یورمش لار ایهدی اوقا خاتون لر یده بویل یوروسه ایر لر یده صحابه لر کبی متقی اولسه لر مقام شریعتنی حفظ ده پیغمبر من صلی الله علیه وسلم کا چن تابع سیاست اهلی اولسه بزیم ده سوز مز یوقدر . لیکن بیغشی کیونوب کیم ایکنن بلدر رک یا که بالکلیه باشنه طاراق قاداب فنه حجاب سز کیلسه لر اول مسجد که ایرلار باروی حرام اولور خاتون لارنی منع ایدلهاسه لر بو زمان حب دنیا حب لذات حب شهوات و دیانت سز اک زمانی اولدیغی کورنوب و بلنوب تور دغندن زمان سعادت که قیاس قیلوب مطلقا درست دیهک اصلا جائز دگلدر حضرت عمر رضی الله عنه کبی متقی و عدل و سیاست صاحبی ده افنتان قلبنی طیه آله اغاچ بز بطریق اولی طیه الاچق دگل مز مسجد دن خاتون لارنی منع لازم در .

دعاء مجبلی

۱۹۱۳ سنه ۱۵ نچی سنتابرده اونی اویازی قییشقی قریه سنک ابتدای مکتب مدرسه تاسیس ایتوب فرق سنه مقدارنده تدریس ایل مشغول اولمش ذات استاذ اکرم داملا میرسیانی حضرت رحمة الله علیه روحه

دعاء فیلو مجلسی بولوب اوتوش اییدی . بو مجلس حکومتدن رسماً رخصه برله بولغان اییدی . بونک جیلغان ذاتلر نك کو بوسی میرسیافی حضرت نك اوزندن اوقوب هم صوگره سنده تاسیس ایتکان مدرسه سندن اوقوب چقمش ذاتلر اییدی شول گروه طرفندن بو مجلس بر عاقبتی دعاء مجلسی بولسون اوشبو قییشقی قریه سنده اوقو اوقو دوام اییدوب همانده تیوشلی سنجه اماملر چقب توره . مدرسه لاری ایسه ویران توزغان . بو مجلس که طوپلانمش اهالی بو حالنی ده ملا حظه غه آلور غه تیوش «دیگان سوزار سویلاب فی الآخر دفع احتیاج فیلور اقی طاشدان زورراق بر مدرسه صالحور غه موافق و معقول دیب عرض اییدیلگاج مجلس اهالی سی بو عرضنی موافق تابوب بر آغزدن عرض اییدیلگانچه طاشدن زور بنا ایتار که قرار فویوش اییدی . بو کار غه یعنی بو قرار قیلنغان مدرسه نی بناء ایدر که قییشقی قریه سنک بایلر بولما دیغندن هم مدرسه نك اوزینک بر تین اولسون آرتق وقف آقچه سی اولما دیغندن موکا قدر طاو مسجد مدرسه لار صالحور ملتنه هدیه ایتوب کیلگان و اویره نگان ، احسان و انعام دن لده تابوچی همت ایهراری خصوصیل بو مدرسه که منسوب و متعلق اوکازلی ، اوکاز سز مدرسه نك بهشی اولان شا کردلاری آشغه آشغه اعانه فیلور لار و بواشنک فعلیت و وجود که چغوینه چن یاردمچی بولور لار امیدیل ان شاء الله اش قیلنور سه مراد و مقصود که اصل اولنور دیب شول مجلس ده اوبک بواشنی باشقارور او چون بر هیئت ده انتخاب ایتلوش اییدی .

انتخاب اییدیلگان هیئت ۱۹۱۴ سنه مای اوآنده ۱۹۱۵ سنه آپریل آخرنده بو قرار قیلنوش مفروض مدرسه نی بناء اییدو توغرسنده کیشکاش و مدا کرده بولنوب بو سنه ۱۷۸۲ نومبر «وقت» جریده سنده

حاضر گی حالده اشک نه درجه که کیلگانون اعلان ده ایتلوش اییدی . دخی هیئت اوشبو ۱۹۱۵ سنه کوزنده نیگز صالحو حقنده ده بر قرار غه کیلوش اییدی . بناء علیه بوسنه سنتا بریکر میسنک قییشقی قریه سنک صالحوی مفروض و مقرر مدرسه که نیگز صالح باشلاو وقتنده مجلس یاصار غه و شول مجلسکه عمومیتله خلق چافرر غه فکر لب شول وقت که مجلسنی بیلگولوب دعوة نامه تار ائور غه حاضر لیک ایتله باشلادی و بعض بر افر اقی اور نلر غه دعوة نامه نی یار و بده قوییدی . هیئت مونه بو حاللرنی بیان ایله برابر مذکور مجلسکه حاضر بولونی تلاوچیلر بولسه دعوة نامه سزده اوشبونده یازیلغان وقت ده مجلسکه رحیم ایتولرن اوتنه در . مجلس سنتا بر ۲۰ سنده ایرته ساعت ۹ ده باشلان چغندن مرحمت قیلوچیلر نك ۱۹ نچی سنتا برده قییشقی قریه سینه کیلوب قونولرنی توصیه ایتنه در . مجلس وقتنده هیئت ، مدرسه فائده سنه ، اوز تلوی و اختیاری ایله اعانه قیلوچیلر دن بارک الله ، بارک الله دیب معالمه نونیه قبول ایده چکدر . عموماً هر بار مسلمان قرداشلار من نك دولتور نندن بر پار هسنی بزم مقصد من بولغان مدرسه که اعانه ایتولرین و خصوصاً مدرسه که منسوب یعنی شول مدرسه دن اوقوب چققان اهل ثروت ، اهل علم ، و اوکاز صاحب لرینه جدی صورتده اجتهاد اییدوب کلیمتلی وجه اوزرینه انعام احسان اوزره اعانه قیاو لرن هیئت صمیم قلبندن بالتواضع اوتنه در . اوزلرینک اوقوب چققان مدرسه لرینک یاردمنده بولنوب ، شول مدرسه نك سونوب کول بولوب اوچماوینه اجتهاد تیوش اییدیکنی توشن چستا پول اویاز نك چاللی ژواصی مشهور ایشان حضرتلی کیزلاو اولی شا کردلرینک ۲۵ - ۳۰ مک که توشروب مدرسه نی عماره اییدوب یتوشه گان برلرن قالدیر ماینچه بالا اجتهاد انعام ایتو لرن نمونه ایده نوب بز قییشقی اقی ارده سبق آتیق

اول جبرتك خلفى ده شول بزنك كيك كون كوره تور
غان خلق بزدن باى بولماسلر بلكه ئەلى بزم قدر
جبر صوغه ده مالك توگلار شولاي بولديغى حالده بز
دن فرسخلر چه همه لرى آلدە ايدكن ملاحظه مزغه
آلوب اوياط كيلماسدن مقدم تنبيه لنوب وعده مزنى
ايفاي ايدر كه سعى قيلمز واستاذمزنك روحنى شاد
ايدر كه همه مز برداي بورچليمز، قورى ميرسياف
حضرت تبرك ديب (مصطاي بلاشى) ايله گنه مرحوم
حضرتنى صاغنو زور ادب سز ليكدر. مونه شونى بلوب
اوز مز كه نيگان طياقنى سبزنك بارك الله بيز گز بيز،
خدای تعالى قبول ايتسون ديب كشى بيز گانگه گنه
دعا قیلوب تورور وقتمز باشقه وقت بولور حاضر كه
ئەلى اوزمز ابچون اوز كسه مز دن (كشى آر اسنده
بیرمی چه فالو كېلشمی ایندی ديب كنه توگل
بلكه خدائى بر صدقه جاريه ديب) همت ايدوب
بر اورنینه اوننى اون اورنینه بكمى بيشنى
وهكذا بيزو كه كه، اشنى بالفعل كه چقارورغه كه
مونه ميرسياف حضرت تبرك ديومز شول وقت چن
وحقيقى اولور استاذغه محبه مز تام اولور اوز مز ده
همت ايهسى صابولور مز خدایم هر فايولر مز غه خيرات
بولينه مالمزنى همت ايله صرف ايدوب دين اسلام
بولنده غيرة كورساتومزنى نصيب ايتسون ربم آمين.
موندای اورنارده بايق برله اشنى قیلوب بولماي
بلكه همت كرك ثبات كرك تردد وصارانلق خيرات كه
مانع ايدىكى هر فايولر مز غه معلومدر. بوگا صرف
ايدىلگان مالمز وانفاق ايدىلگان آنچه مز هيج بر
يوق اورنغه كيتو احتمالى يوق ايدىكن سز قيشقى اقار
بيك آچق بلسز چونكه مرحوم حضرت زمانه سنده
بو مدرسده چقغان روحانيلر نك رسام معلوم بولغانى غنه
اوج بوز كه فريب آندن سوكره اون اوج بللر دوام
ايدوب نه قدر روحانيلر چقدى ايدى. ئەلى همیشه

چغپ طره و چغه چق . اونكان ۱۹۱۳ سنه مجلسندن
صوك قزان ده چغه تورغان «قوباش» نيز يته سينه م .
غ . افندى طرفندن «بو قريه نك مدرسده سندن بيش
آلتى يوز اوكلزلى ذانلر چقغان ديب يازغان ايدى
كيك خاطر مده فالغان بوگا قاراغانده اماملرنى دخى
كوبر كه چقارغان، ملتنه ككوب خدام يتشدرگان
مدرسده بولوى بلنوب چنلابده اعانه تيوشلى رهك
اورن ايدىكى دخى آچىغراق ظاهر بولدر.
اوزغان مجلسده مفتى حضرت مرحوم اوزى چاقور-
لسه ده مرحوم نك بيك آغرو حالنده بولغانلقدن باره
آلماغان ايدى اوز اورنینه حسن عطاء قاضى حضرت
ايله نور محمد قاضى حضرتنى وكيل ايدوب بيارمش
ايدى ايدى الله تلاسه بو دفعه مجلس كه مفتى حضرت
وقاضى حضراتى ده چاقور بل چقار مفتى حضرت ايله
عنايه الله قاضى ۲۰ نچى سنتابر مجلسينه قيشقى غه
بارورغه وعده لرن ويرديلر، زور مانع چقماسه البته
بارامز ديديلر جملنگزه احترام وسلام ايله.

ميثت اعضارندن امام ع. ع.

ميثت كه برور يوش ايله مراجعت ايتوچى اوچون آخريس.

г. Уфа. Маскателный Магазднь Н. Н. Гпо.

Стипанова прошу передать Имамудер. Кийшкова

М. М. Камалтдинову

امام عبدالكر يوف

پرواز حقنده

وقت نك ۱۷۵۸ نچى نومبرنده مدرسده عاليه مرپى
لرى طرفندن پرواز حقنده بر مقاله نشر ايدلدى
جناب حق اوزينك دين ميبينى نك اساسنى يهروچى بو
ذات نك قبيعلرنى پرواز نك دوستلرى ومعين لرى
طرفندن عالم مطبوعاتده اظهار ايدوى الوغ حكه تارنى

جامعہ میں . بوفسہ آنک حقیقہ دیانت پرور علما طرفندن اول قایتقاندن بیرلی ردیہلر یازلب کلسہده حسد و تعصب دیه آکلاوچیلر کوب ایدی قرآن وحدیث شریفلر ناک حقیقی معنالیری گویا بووقته قدر اکلانما . غان یا که آکلانسهده یاشرن توتولغان کبسی تلقی ایدل ایدی .

جهل دن حجاب سزاق مسئلہسی اوشبو سنهده شول آکلاوارغه بناء مطبوعاتک یر ذوق ایله نشر ایلامش ایدی اوفا کبی دوخاونوی صوبرانیه من بار بر یرده بویله اعتقادلی ذات امام اسمنی کوتاروب طروی و آنک هر بر لاف لریده بعضی قاضیلر طرفندن هواغه قدر کوتارلوی جهل دیانتاوا انسانلر ناک عقللرنی شاشدر . بووقته قدر نه اولسه اولدی بوندن صوگ مفتی حضر تمز ناک علمادن بولوی سایه سنده امیدایک من که بویله اعتقادسنر علماء اسمنی تاشوچی لرغه موافق صورتده تنبیه ایدلور وشول بولک نشر ایلامش رساله لریده جمع ایدلنوب نشرینی منع ایدلنور بورساله لر ومجله لرده یازیلان مقالہ لر او رساله لر ناک ممنوع الاستعمال ایلکار نه شاهد عدل و فتواء کامل در . قرآن شریفی طبعسی صوبرانیه نظارتنه آلنهقی تیوش اولدیغی کبی جهل و قته زده تالیفی ایدلان رساله لر حقیقہده صوبرانیه علماء دینگه مراجعت قیلوب بر قرار فلسه ایدی بوقسه بوندن صوگ اصابت ، دینی تدبیر لر کبی خلاف شرع رساله لر نشر ایلام معصوم اسلام بالالار ناک قلب پا کلرنی تلویث ایده چکنده شبهه بو قدر .

عبدالله المعاذی

تورلی خبرلر

خیانت

ایشتلدیکنه کوره یا کما مفتی حضر تارندن راضی

بولمغان بر اوچ خلق آراسندن بر ایکی اچ فورصاق بولغانچق صوده باق توتو امیدیله مسلمانلر آراسینه فتنه توشورور که پلانلر ترتیب قیلوب ماتاشالار ایلمش آلا ر غ . دو ماعه کرتور که لایحه لر توزوب شول لایحه لر که بر تیجه صالام صیراقلردن قول قوبدر ب بتون مسلمان اسمندن مسلمان فر اقسیمه سی واسطه سیل غ . دو ماعه کرتور که حاضر لانه لر ایلمش .

لایحه ناک باشنده مسلمانلر کوزینه بخشی کورینه تورغان طلبلر یازوب بو طلبلرنی طیکلارغه کشی بالغور لاق بک اوزون جهل لر ایله افاده ایتوب آخردن مفتی مسلمان لر آراسندن صایلانغان کشی بولسون دیگان طلبینی ده یازوب ایک آخردن مفتی یایزیدنی . ناک مفتی تعیین ایدلوبینه پروتیسست ده درج ایلامش ایلمش .

بو طلبلرنی اوزون جهل لر ایله افاده ایتوب پروتیسست مسئلہسن ایک صوگغه فالدرودن مقصدلریده طیکلانغان کشی یالقسنده یارار ایندی بک بخشی چقفان کینور قول قوییم دیسون ایچون ایلمش .

منه بو خبر ناک اصلی اولوب اولمادیغنی تیکشر . ماینجه مونداین اشلر ناک بولچغنی بک یاقن احتماللردن صانالغانغه کوره مسلمان قرداشلر مزه خیر خواهانه واحتیاطکار انه توصیه ایده مز که باشلرینه بونداین اشلر کیلسه یعنی شوشی خبر راست بولوب فول قوبارغه توغری کیلسه قول قویغان ده نی نر سه گه قول قویا؟ شونی آبروب آچق بیلوب ، یازونی باشدن آباق اوقنوب قول قویسونلر . حتی بکا آنداین نر سه لر کرا کھی دیب فول سلناب کینولری دخیده آرنغراق خیر لی بولچقدر .

تبریکلر

الله تعالیٰ نك حكمی و پادشاههز نك تضدیقى ایله سز محترم محمد صفا آخوند بایزیدنی حضرت تلیزیه بیر لگان مفتی لق بوستی جنابگز ایچون مبارک اولسون. سز محترم مفتی حضرت تهزگه و سزگه جان و کولگدن ایاروب تروبیج شریعت یولنده خدمت ایتمکان ذوات محترمه که الله ذوالجلال حضرتلری بوزون عمرلر بیروب اهل السنه و الجماعه اعتقادی و مذهب حنفی ایله عملده ناصر و معینهن اولسون. اماملر! و عبد الله و علوان و فیض القوی و عالمجان الکو بیازی و شعبیا الافرأشی و ملا یار و الحاج ملا ولدان الکوچکیلندی.

صاخ اولینک مؤذن احمد شریف عرف طرفندن هم شول مثالده تبریک نامه کیلندی اون طار اولدیقتن عینله درج ایتو ممکن بولدی.

باثا تعیین قیلنغان مفتی حضرت تهز محمد صفا آخوند بایزیدنی حضرتلری مقبیلک ایله تبریک ایدوب آنک دشمانلرینه منصور اولرق تروبیج شرع شریف یولنده خدمتارنی جناب الله ذوالجلال حضرتلرندن صورامقله مز. بتون اهل قریبه و تیره باق کورشیلر مز ایله آنک مقتم تعیین قیلنوندن بغایت ممنون و ممشکر لرمز.

کز اچی ۲ نچی زو باچینک برنجی معلهده اما الحاج ابراهم امینوف امام احمد شاکر امینوف پیتراغراد آخوندی محترم صفا حضرت بایزیدنیقنک مفتی لک منصبنه ترفیع ایدلوینه ممنون اولرق مومی الیه حضرتلری تبریک ایتهم مقتم لرنک فتنه لاریته ایارمای شرع شریفده استقامت ایله دین محمدینی راجعه بیارور که طرشه تورغان ذات بولویینی جناب الله تعالیٰ دن صوریم. معلم سید گرای علی اکبرف

صوغش خبرلری

(موغشی خبرلر)

عالی باش گاماندن اشتابندن .
 ۱۴ سئنابر نیهسئر نك ٹیکاو شهری تیر هسندگی هجو ملری اوت ایله قایتارلدی.
 دشماننك طوپچی عسکرلری ریگا تیره ارنده تورلی اورنده اونلرینك اونلرن آرتدروده دوام ایتلر.
 بز نك طوپچی عسکرلر مز اشلوک تیر هسندگی بر نیچه مرتبه تفتیش یاسارغه ماتاشوچی دشماننك آیرو- پلانلرینه اوچارغه ایرک بیرمیچه قووالاب بیار- گهله دیلر.
 دؤینسکی تیر هسندگی کوب اورونده صوغشلر اولسکی قوتی ایله یاگادن قزا باشلادیلر.
 ناوا آلکساندر و وٹسکی باقلرنده نیهسلرنك بیک کوب هجو ملری قایتارلدیلر. اوت صوغشی غایت قوتلندی.
 بز نك آتلی هم جیهولی عسکر مز دالگینووا تیره لرنده کینهت هجوم قیلوب نیهسلرنك آتلی عسکرن تارانندی. شول عوغشده نهسلردن ۶ آفیسار هم ۶۵ صالدا ت اسیر آلندی. اما بوزدن آرتقی اوتر- لندی یا که یارالانندی، اونکان اطنهده عسکر مز دشمان نك ۱۳ زور طوبن ۳۳ پولیمیت ۱۲ ارجه صوغش اسبابلرنی مسکن آرتقی تازا سلامت کشیلرنی اسیر آلدی.
 اوتدار
 اوشبو نومیر مجله اداره طرفندن بولمغان سببلر تحتنده کیچکوب چقری لوفوچی لردن عفو اوتنه مز اداره

ناشری محمدولی بن عبدالغنی عسینوف
 Издатель Мухамедвалій Хусаиновъ
 محرری فیض خان داودف
 Отвѣтственный Редакторъ Ф. Даутовъ.
 Тип. журнала "Динъ ва Магишетъ" Оренбургъ